

BURNING

Af LEE CHANG-DONG

Undervisningsmateriale

Fag: Dansk, engelsk, mediefag og samfundsfag
Niveau: Gymnasiale uddannelser

Forfatter: Katrine Sommer Boysen

BASERET PÅ EN HISTORIE AF HARUKI MURAKAMI

OFFICIAL SELECTION
COMPETITION
FESTIVAL DE CANNES
FIPRESCI PRIZE
WINNER 2018

EN FILM AF
LEE CHANG-DONG

BURNING

AH-IN YOO STEVEN YEUN JONG-SEO JUN

PINEHOUSEFILM PRÆSENTERE | SAMARBEJDE MED CGV ARTHOUSE KTH INDUSTRIAL BANK OF KOREA IBK CAPITAL UNION INVESTMENT PARTNERS KIWI MEDIA GROUP CO., LTD. S.A. ENTERTAINMENT
MICHIGAN VENTURE CAPITAL CO., LTD. TIMEWISE INVESTMENT SOLAR PARTNERS CO., LTD. EN PINEHOUSEFILM OG NOWFILM PRODUKTION | SAMARBEJDE MED NHK

AVICHIRO PAREJILI LEE JOON-DONG | CO-EXECUTIVE PRODUCERS KANG KYUNG-HO MATSUI KEI KIM TAE-RWAN CHUNG CHUL-WOONG BILLY AGUMEN | PRESIDENTS AF LEE JOON-DONG LEE CHANG-DONG | EDITOR LEE CHANG-DONG
PRODUCED BY JAPAN HARADA TAKARITO WATSUMURA MORIHISA NAKAMURA MASATO KITANI RIOTO | MANUSKRIPT OH JUNG-MI LEE CHANG-DONG | BASKETBALL BURNING AF HARUKI MURAKAMI | CO-PRODUCER OKAWAGI SEE | CO-PRODUCERS HONG KYUNG-PYO
DARBY KIM CHANG-DO | CO-PRODUCERS OHN JOON-MIN | COSTUME LEE SEUNG-CHEE | HAIR KIM RYUN KIM OH-WON | COSTUME STYLIST CHUNG-HEON (STYLES) | HAIR STYLIST HANNAH LEE | MAKEUP ARTIST KWANG HYUN-KYU KIM JUNG-JA | SPECIAL MAKEUP | CO-PRODUCERS LEE SEUNG-CHEOL (KAYEARS)
ASSISTANT TO THE DIRECTOR LEE KIM SUK-JOONS (STUDIO M) | ASSISTANT TO THE DIRECTOR KANG KEVIN (DEXTER THE EYE) | COSTUME DESIGNER YOON SUK-JIN (TRIPLE A) | ASSISTANT TO THE SPECIAL EFFECTS RYU YOUNG-HIL (DEMOLITION)
INTERPRETER/TRANSLATOR: NA JUNG-SU | PRODUCTION DESIGNER KIM RYUN-MI | ASSISTANT PRODUCER (JAPAN) SHINJI OGAWA | PRODUCTION COORDINATOR (JAPAN) LEE JOO-RYUN | INTERNATIONAL SALES: FINECUT

©2018 PINEHOUSEFILM CO., LTD. ALL RIGHTS RESERVED.

Bag filmen

Forfatteren Haruki Murakami (f. 1949) er en af Japans bedst kendte forfattere og en af verdens mest berømmede nulevende historiefortællere. Hans bøger er blevet oversat til 55 forskellige sprog og solgt i flere millioner eksemplarer på verdensplan. På den måde er en særegent japansk stemme blevet international i en grad, så man taler om en særligt *murakamisk* måde at fortælle på. Hans historier rummer ofte parallelle virkelighedsniveauer, flydende grænser mellem illusion og virkelighed, og så stiller de grundlæggende filosofiske og eksistentielle spørgsmål, samtidig med at de indeholder ligeså meget drama som al mulig genrelitteratur. Novellen 'Barn Burning' fra 1992, der danner litterært udgangspunkt for 'Burning', er bestemt ingen undtagelse.

Den sydkoreanske instruktør Lee Chang-dong (f. 1954) Chang-dong er en yndet gæst på de store internationale filmfestivaler, hvor han med film som 'Peppermint Candy' (1999) og 'Oasis' (2002) har skabt sig et navn som en af sydkoreansk films mest interessante stemmer. 'Burning' var i hovedkonkurrencen på festivalen i Cannes i maj 2018, hvor filmen vandt de internationale kritikeres anerkendte FIPRESCI-pris.

- Murakamis 'Barn Burning' er ikke oversat til dansk, men findes på engelsk på dette link: <https://www.mrflamm.com/uploads/2/2/0/0/2200902/barnburningbyharukimurakami.pdf>
Lad eleverne til at læse novellen bag filmen, såfremt der skal arbejdes med filmatiseringsaspektet, som står beskrevet som et selvstændigt punkt i undervisningsmaterialet.
- Kig på filmplakaten. Hvad fortæller den om filmen?
- Hvordan skal vi forstå titlen 'Burning'? Er der andet end drivhusene, der brænder?

Synopsis

Den unge enspænder Jongsu (Yoo Ah-in) har studeret skrivekunst på universitetet, men har endnu til gode at skrive sin første roman. Han ved ikke, hvad han skal skrive om. Derfor tager han forskellige småjobs for at klare sig. En dag støder han tilfældigt på sin barndomsveninde Haemi (Jeon Jong-seo). Jongsu genkender hende ikke umiddelbart, men hun overbeviser ham om deres fælles fortid. Mens Jongsu er indadvendt og en smule tungsindig, er Haemi livlig og let. Hun øver sig i pantomimekunst og lader ham vide, at hemmeligheden bag bedraget er, at man skal få publikum til at glemme, at den mandarin, hun piller, ikke er der i virkeligheden.

Haemi skal snart rejse til Kenya og spørger Jongsu, om han vil passe hendes kat, mens hun er bortrejst. Han følger derfor med Haemi hjem til hendes lille værelse, hvor sollyset kun titter ind en enkelt gang i døgnet, når det reflekteres via det store spejlblanke tårn på bjerget bag huset. Mystisk nok viser katten sig ikke, og Jongsu begynder at tro, at den er et af hendes pantomimetricks. Men Haemi forsikrer, at katten skam er der, men blot lider af autisme.

Mens Haemi er i Kenya tager Jongsu hjem til sin fars hus i landsbyen Paju. Hans familieforhold er betændte med en mor, der forlod familien, da han var lille, og en far, der skal i fængsel på grund af et voldeligt overfald. Det faldefærdige hus roder, og flere gange ringer telefonen uden at nogen svarer i den anden ende.

Jongsus følelser for Haemi vokser sig stærkere i hendes fravær. Når han er i hendes lejlighed for at fodre katten, onanerer han på hendes seng. En dag, mens han ligger i Haemis seng, ringer hun pludselig. Hun er strandet i lufthavnen i Kenya, men spørger, hvorvidt Jongsu vil hente hende et par dage senere i Seouls lufthavn. Fuldt af frydefuldt håb er Jongsu klar til at tage imod hende, men skuffes fælt, da Haemi følges med en flot fremmed, Ben (Steven Yeun – kendt fra kultserien 'Walking Dead'), som hun har mødt på turen. Ben er Jongsus diametrale modsætning. Han er rig, kultiveret, udadvendt og veltalende, og Haemi er tydeligvis draget af ham.

Ben begynder at være tilstede, hver eneste gang Haemi og Jongsu skal ses. Han udviser også interesse i Jongsus skriverseri, og begynder at læse Faulkner efter at Jongsu har kaldt ham sin yndlingsforfatter. Men Jongsu føler sig dårligt tilpas i Bens, og hans venners, raffinerede selskab. Haemi lader derimod til at trives og opfører opvakt en lille illustrativ dans for Bens venner, der morer sig over det pudsig indslag. Mens det står på, gaber Ben apatisk, hvilket Jongsu opdager, da deres øjne mødes. Det er en diskret, men alligevel definitiv gestus, og gennem den planter Lee Chang-dong en snigende, destabiliserende fornemmelse af mysterium i trekantsdramaet.

Jongsu kan ikke lure trekantsdynamikken mellem dem, og den følelse forstærkes yderligere, da Ben og Haemi en dag dukker uanmeldt op i Paju. Haemi begynder straks at mindes sin barndom og fortæller om den brønd, hun faldt ned i som ganske lille, og som Jongsu reddede hende op af. Han mindes dog hverken episoden eller brønden.

Efter at have røget joints sammen, danser Haemi topløs i solnedgangen til Jongsus store frustration. Kort tid efter får hun et af sine narkoleptiske anfald og falder i søvn. Ben og Jongsu sidder tilbage alene på terrassen, og Ben fortæller Jongsu om hvordan han elsker at sætte ild til forladte drivhuse, og at det faktisk er derfor, han og Haemi er kommet til Paju; for at finde et passende drivhus at brænde ned. Følelsen giver ham en dunkende baslyd i hjertet.

Efter aftenen i Paju kan Jongsu pludselig ikke få fat i Haemi. Der er ingen forbindelse til hendes telefon, og da han lokker hendes udlejer til at lukke ham ind på hendes værelse, ser det helt forladt ud.

Katten er der heller ikke. Samtidig er Jongsu som besat af tanken om at finde det drivhus, Ben siger, han vil brænde ned. Han bliver mere og mere delirisk, da også brændende minder fra hans egen fortid, begynder at blande sig med de forestillinger, han gør sig om Bens ugerninger.

Han begynder at følge efter Ben, der påstår ikke at vide noget om Haemis forsvinden. Han har allerede fået en ny veninde, der i foruroligende grad minder om hende - så meget, at situationen, hvor hun optræder for hans venner og han gaber i det skjulte gentager sig minutiøst. Han har også pludselig fået en kat, og da Jongsu finder Haemis lyserøde ur i Bens toiletskuffe, føler han sig sikker i sin sag. Virkelighedsfølelsen begynder for alvor at smuldre for Jongsu, der fortæret af mistro træffer en skæbnesvanger beslutning.

- Lav en personkarakteristik af de tre hovedpersoner: Jongsu, Haemi og Ben. Umiddelbart synes de at være modsætninger, men som filmen skrider frem, bliver det tydeligt, at de har mere tilfælles end som så. Hvordan bliver de fremstillet i filmen, og hvordan skildrer Lee Chang-dong deres indbyrdes relationer?
- Jongsu, Haemi og Ben repræsenterer hver meget forskellige miljøer og klasser. Giv en karakteristik af deres respektive miljø – fra Jongsus opvækst på landet med en kriminel far og en fraværende mor over Haemis lillebitte værelse og kappede bånd til fortiden til Bens glatte overklasse miljø. Hvordan opfører personerne sig, når de er på udebane i de andres verden?
- Hvilken rolle spiller Jongsus forældre?
- Filmen ændrer karakter, da Haemi forsvinder. Lav en skitse af filmens dramatiske kurve og forklar, hvordan Haemis forsvinden fungerer som vendepunkt.
- Vi får at vide, at Jongsu er forfatter, men han har svært ved at finde ud af, hvilken historie han skal skrive, selvom både hans fars advokat og Ben har personlige forslag til ham. I det hele taget fylder litteraturen meget i 'Burning', hvor Jongsu ofte henviser til sin yndlingsforfatter, amerikanske William Faulkner (1897-1962), der ligesom Murakami har skrevet en novelle med titlen 'Barn Burning'. Hvad betyder det for filmen, at Jongsu er forfatter – giver det ham magt

(eller måske afmagt) over filmens fortælling? Reflekter over, hvilken rolle fortællekunsten i det hele taget spiller i 'Burning', der i den grad driller publikum med sin historie?

- Haemi taler flere gange i filmens løb om 'The Great Hunger'. Hvad er det for en livssult, hun beskriver?
- Hvorfor er det mon drivhuse, Ben brænder ned? Er der en symbolik i det valg?
- Mod slutningen er Jongsu blevet så opslugt af sin egen iver efter at afsløre Ben, at han ikke kan fokusere på andet. Og til sidst sætter han Ben helt ud af spillet. Lav en analyse af filmens slutning. Hvordan skal den forstås?

Filmanalytiske nedslag

Nedenfor er listet en række forslag til analytiske nedslag, som kan bruges dels i forbindelse med en filmanalyse, og dels som tematiske indgange til filmen i anden fagundervisning.

- En af de væsentligste årsager til, at 'Burning' er en kompleks film, skyldes måden filmen er fortalt på. Vi ser begivenhederne gennem Jongsus blik og 'låner' dermed hans skepsis over for Ben, hans følelser for Haemi og hans baggrundshistorie. Men vi låner måske også hans manglende evne til ikke helt at kunne se klart. Diskuter hvordan det skildres, at det er Jongsu, der er publikums anker i filmen? Hvorfor skal vi måske betvivle hans version af virkeligheden?
- Der er stort set ingen underlægningsmusik i 'Burning'. Så da Ben fortæller Jongsu, at han, når han brænder drivhuse ned, får en dunkende baslyd i hjertet, er det signifikant. Hvad betyder lydsiden for filmen?
- Da Haemi og Jongsu første gang møder Bens overklassevenner, opfører Haemi en lille dans for dem med udgangspunkt i sine oplevelser i Kenya. Jongsu betragter hende med undren, og

opdager, at Ben gaber, mens han ser til. Da Haemi er forsvundet og Ben har en ny veninde gentager optrinnet sig. Hvordan skal vi tolke disse scener?

- Hvordan skildres det, da Jongsu begynder at lede efter drivhuse, og minderne fra hans fortid begynder at blande sig med nutiden?

Genre

Mange – særligt mainstream – spillefilm kan kategoriseres inden for nogle generiske genreformler. Vi ved, hvad vi skal se, hvis en film kategoriseres som en western, og vi ved, at det er noget radikalt anderledes end eksempelvis en romantisk komedie. Hver genre skal helst opfylde nogle bestemte æstetiske og tematiske forventninger hos publikum, så den givne genre konstant bekræfter sin egen formel.

Men der er selvfølgelig også film, der stikker ud. Film som ikke kan rummes inden for de gængske genregrænser. Film som leger med genrene, opfinder nye og placerer sig et ukendt sted midt imellem de eksisterende. 'Burning' indeholder to klassiske genrespor, nemlig romancen og thrilleren, men ingen af de to indfrir vores forventninger til, hvordan den slags genrer skal fuldbyrdes.

- Hvordan kan man argumentere for, at 'Burning' er en thriller? På hvilke måder er det en klassisk thriller, og på hvilke bryder den med genrens konventioner?
- Samme spørgsmål som ovenfor bare med romance i stedet for thriller.
- Hvad sker der for publikum, når filmens begivenheder ikke forløber som forventet?

Filmatiseringsaspektet

Når man overfører en fortælling fra et medie til et andet – i dette tilfælde fra litteraturen til filmmediet – må man nødvendigvis foretage nogle valg, der involverer diverse til- og fravalg. Filmsproget er jo helt anderledes end det litterære skriftsprog, for i filmen spiller både kameraføring, klipning og lydspor også en rolle. En slags filmens grammatik, kunne man sige. Det er vanskeligt at beskæftige sig med filmatiseringsteori, men den danske filmforsker Peter Schepelern har skrevet en glimrende artikel om filmatiseringstendenser i dansk film, som med fordel kan bruges. Den findes her:

https://filmcentralen.dk/files/teaching_material/attachments/Fra%20bog%20til%20film%20Peter%20Schepelern.pdf

De fire filmatiseringsstrategier som Schepelern nævner kan sagtens overføres til en analyse af 'Burning'. Han taler om, at man i filmatiseringsøjemed arbejder med at henholdsvis: *bevare, ændre, udelade* eller *tilføje*.

- Læs Murakamis novelle og diskuter, hvordan og med hvilke greb Lee Chang-dong har grebet sin filmatisering an.

Virkelighed og illusion

En stor del af 'Burning' forekommer ugennemskuelig og delirisk, og det skyldes ikke mindst, at Lee Chang-dong med vilje skaber en uklar grænse mellem virkelighed og illusion gennem sin hovedpersons blik på verden og gennem de temaer, der slås an gennem filmen.

En af nøglescenerne i filmen er klippet, hvor Haemi fortæller, at hun studerer pantomimekunst, og at hemmeligheden bag bedraget er, at man skal få publikum til at glemme, at den mandarin, hun piler, ikke er der i virkeligheden. Dette udsagn bliver metaforisk for filmen som helhed, hvor alt synes at handle om grænsen mellem det, der er der - og det, der ikke er der. Det gælder også for hendes kat, og de historier, Haemi fortæller om sin fortid, men som ikke rigtig kan bakkes op af andre. Samme rolle spiller Ben og hans fortællinger om de brændende drivhuse, der pludselig på mystisk vis begynder at smelte sammen med Jongsus egne tågede barndomsminder.

Det er ikke Lee Chang-dongs ærinde at få sit publikum til at finde ud af, hvad der er sandt og hvad der er falskt. Snarere lader hele fornemmelsen af skyggespil og illusionsnummer til at være selve pointen.

- Lad eleverne diskutere deres oplevelse af filmen: Var den vanskelig at forstå – i så fald, hvorfor? Hvordan hænger handlingen sammen? Er Ben en skurk? Er Jongsu? Passer det, at Haemi blev reddet op af en brønd af Jongsu?